

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Cum fortunæ bonis, auferri occasionem peccandi: & de S. Edildridæ aliorumq[ue], per vlcera & vulnera, ad veram salutem euntium exempla.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

Solebat enim sapientissime apud suos, dicere, Fortunam se, nec asperri-
mam, nec leuissimam, si daretur optio, electuram; cum utraq, suasten-
tationes ac pericula habeat, sed mediam potius temperatam. Si tamen,
alterutra eligenda esset, malte ferristissimam: quam blandissimam: in-
felicibus enim raro deesse consolationem, fortunatissimis ferè semper men-
tem. Huic heroidi optionem non dedit Deus, sed Fortunam dedit
planè tristissimam; vnà tamen & hanc ipsam consolationem im-
pertiuit, vt nosset, infelicibus non deesse consolationem, illam
scilicet, quia nòrunt, à Deo profecta aduersa in magnas utilitates.
Itaque oblatam vtramuis fortunam iuxta suscipere discat, qui ani-
mo esse tranquillo cupit. Aliud enim est animus tranquillus, aliud
tranquilla *Fortuna*. Ille in tuto est; hæc, cum blanditur, tunc vel
maximè metuenda est. Quod vel Demetrius vidit, qui vitam se-
curam, & sine vllis *Fortuna* incursionibus mare mortuum vocat. Nihil
habere, ad quod exciteris, ad quod te concites, cuius denunciatione & in-
cursu firmitatem animi tui tentes: sed in ocio incusso iacere, non est tran-
quillitas, malicia est. Ferrum diu intactum, rubigine operitur &
foedatur; si lima & ignis accedat, ita repurgatum splendet, vt ful-
gore argentum imitetur. In ferro hominem vides, quem expolit,
quod mordet; purgat, quod vrit; & plerumque, si illi benè est,
ille bonus non est.

Senec. lib. 1.
epist. 67.

VIII.

Sicut enim lasciuiam amant atq; superbiam res secundæ, ita
aduersè animum erigunt, dū corrigunt. Quod erat è remedijs quin-
tū. Itaq; sæpe opes, sæpe liberi, sæpe officium ab aliquo auferitur, vt
cessatio peccandi auferatur, emendeturq; is, qui diuitiarum cupi-
ditate, aut amore liberorum, aut officij necessitate peccauit. Sic
mensa nummulariorum euertitur, vt *Domini* subrogetur: ara deicitur,
vt erigantur altaria, ait S. Ambrosius. Atq; hoc non aliqua succin-
ctus manu diuiniq; faciebat (*Christus*) sed flagello de restibus cadebat
turbat, & resistere nullus audebat. Et nunc virga vtiur, nunc flagello.
Virga enim recta est, virga regni tui. Virga, vt corrigat: flagello, vt
suadeat. Directa illic, hic moralis, quasi inflexa præceptio, qua peccator
ris conscientia velut lento verberet flagellatur. Alij sunt enim terrores
Prophetici, alie Apostolica suasiones, in utroq, tamen vnus est verbi dis-
ciplina. Et ideo flagellum de restibus fecit, quia funes ceciderunt, in-
quit, mibi in præclaris: etenim hereditas mea præclara est mibi. Qui
æger est, sanitatis causa, libenter sustinet medici sectionem: insa-
nit peccator, si virgam odit; si se subducit flagello, quo reducitur ad
tur ad

S. Ambros.
lib. 9. super
Luc.

tur ad animæ integritatem. Refert Beda S. Edildridam Annæ regis
 orientalium Anglorum filiam, ac regis Ecgfridi coniugem, feminâ,
 In paucis, vnam, aded Christò sponso addictam, vt cum coniuge,
 toto matrimonij tempore, illibata virginitatis integritate perman-
 ferit. Et, quia omnes, cum secunde res sunt maxime, tum maxime me-
 ditari secum oportet, quo pacto aduersam fortunam ferant, habuit hæc
 sapientissima virgo cognitissimū, omnia, quæ agrè facere homini-
 bus possunt, à Deo sciri, neque sine causa permitti. Itaque, vt &
 illa Numinis amanti acciperet characterem, sub vitæ finem, tu-
 more foedo, sub maxilla se colligente, diritèr cruciata est. Eum-
 cruciatum tolerauit non solùm patienter, sed etiam hilariter: a-
 dedò, vt animus illius corporis dolore delectaretur. Solebat autem
 dicere: Scio certissime, quia meritò in collo pondus languoris porto, in-
 quo iuuentulam memini me superuacua moniliū pondera portare, &
 credo, quòd ideò me superna pietas dolore colli voluit granari, vt sic ab-
 soluat à reatu superuacue lenitatis; dum mihi nunc, pro auro & mar-
 garitis, de collo, rubor tumoris ardorq; prominet. Alios igitur morbi
 cohibent, ne peccent; alios è bonis meliores
 efficiunt. Hoc est illud, compelle intrare. Non poterat Absalom
 impetrare, vt Ioab ad se veniret, idcirco dixit seruis suis: scitis agrū
 Ioab, iuxta agrum meum habentem messem hordei: ite igitur, & suc-
 cendite eum igni. Succenderunt ergo serui Absalom segetem igni, sur-
 rēxētq; Ioab & venit ad Absalom in domum eius. Ita multi ad Domi-
 num vocati non veniēnt, nisi eis infortunium immitteret. Imple
 facies eorum ignominia, & querent nomen tuum, Domine. Quàm mul-
 ti tum demum respiscunt, cum vident manifestè, sibi omnia infe-
 liciter cedere? Nemò maledictionem Dei citiùs vitat, quàm qui
 non ignorat. Ne ignoret igitur, sentit. Innumera docent exempla;
 naturam plerumq; à Fortuna bona peiorem, à mala fieri meliorem.
 Certè ipse Alexander icus sapuit: nam sagitta percussus dixit: :
 Omnes iurant, me Iouis filium esse, sed vultus hoc; me hominem esse cla-
 mat. Sic multi sanantur, quando vulnerantur. Quid enim aliud
 Chirurgus facit, cum sanguinem mittit? Sana animam meam, ait;
 ille. Ergo medicum imitatur Deus; percutit & sanat. Hoc virga
 illa Moyfis significauit; vt, ad terram sanctam, Israëlitas Moyles
 virgâ; ita Deus tribulatione homines ad cælum ducit, & reducit.
 Ducit, ne errent; reducit, si errauerunt. Tantùm in virga, tan-
 tum in castigatione virtutis & momenti continetur.

Beda lib. 4.
 c. 7. Ecclesi.
 histor. gent.
 Anglor.

Luc. 14. 23.

2 Reg. 14.
 30.

Psal. 82. 7.

Ex his